

Seat No. : _____

OC-102

October-2018

M.Com., Sem.-II

409 : International Business Environment

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધાનું સ્વરૂપ અને વ્યાપ ચર્ચો. 14
અથવા
(i) મુક્ત વેપારની તરફેણની દલીલોનું ટીકાત્મક વિશ્લેષણ કરો. 7
(ii) બાળ ઉદ્યોગ માટે અને રોજગારી વધારવા સંરક્ષણ નીતિની દલીલો ચર્ચો. 7
- (B) નીચેના છમાંથી ચારના જવાબ આપો. 4
(1) શું નક્કી કરવા ISO 9001 જરૂરી છે ?
(a) વસ્તુલક્ષી જવાબદારી (b) પર્યાવરણ કાયદાઓ
(c) તમામ બાબતોની જાણ કરવી (d) વસ્તુલક્ષી પ્રમાણીકરણ
(2) આલ્કોહોલીક પીણાંઓ, સિગરેટ કે પાનમસાલાની દૂરદર્શન પર જાહેરાતો ન દર્શાવવી તેને _____ નો કેસ ગણી શકાય.
(a) રેગ્યુલેશન ઓફ પ્રમોશન (b) રેગ્યુલેશન ઓફ ટ્રેડ પ્રેક્ટીસ
(c) રેગ્યુલેશન ઓફ પેકેજિંગ (d) રેગ્યુલેશન ઓફ લેબલીંગ
(3) નાના કદની પેટીઓ, જાહેર કે સહકારી ક્ષેત્રમાં ઉદ્યોગોના આરક્ષણ સરકારનું _____ કાર્યક્ષેત્ર દર્શાવે છે.
(a) ઉત્તેજનાત્મક કાર્યક્ષેત્ર (b) નિયમનકારી કાર્યક્ષેત્ર
(c) નિયોજકીય કાર્યક્ષેત્ર (d) આયોજકીય કાર્યક્ષેત્ર
(4) નીચેનામાંથી ભારત શેનું સભ્ય છે ?
(a) NAFTA (b) LAFTA (c) BRICS (d) યુરોપીયન યુનિયન
(5) ક્વોટા કરાર શેનું નિયમન કરે છે ?
(a) ગુણવત્તા (b) પુરવઠો (c) ઉત્પાદન (d) ઉપરમાંનું એકપણ નહિ
(6) બહુરાષ્ટ્રીય વેપાર એટલે
(a) બે દેશો વચ્ચેનો વેપાર (b) અનેક દેશો વચ્ચેનો વેપાર
(c) વેપાર નહીં (d) ઉપરમાંનું એકપણ નહીં
2. (A) નોંધ લખો : (1) યુરોપીયન યુનિયન અને (2) ASEAN 14
અથવા
(i) ટેક્નોલોજી હસ્તાંતરણ એટલે શું ? તેની તરફેણની દલીલો ચર્ચો. 7
(ii) ભારતમાં ઔદ્યોગીકરણમાં બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીઓનો ફાળો ચર્ચો. 7

- (B) નીચેના છમાંથી ગમે તે ચારના જવાબ આપો : 4
- (1) સંશોધન જે નવું, સ્વયં સ્પષ્ટ ન હોય અને ઉપયોગી હોય તેને અપાતા કાયદાકીય સંરક્ષણને _____ કહે છે.
- (a) અનુદાન (b) સબસીડી (c) પેટન્ટ (d) ઉપરના તમામ
- (2) બ્રિટનવુડ્ઝ કોન્ફરન્સમાં શેની સ્થાપના માટે સૂચન કર્યું ?
- (a) GATT (b) IMF (c) WTO (d) ASEAN
- (3) WTO ની સ્થાપના કયા વર્ષે થઈ ?
- (a) 1944 (b) 1947 (c) 2005 (d) 1991
- (4) WTO ની શરૂઆત શેનું સૂચન કરે છે ?
- (a) મુક્ત વેપાર (b) સંરક્ષણ
- (c) સંચાલિત પરિવર્તનશીલતા (d) ઉપરમાંનું એકપણ નહીં
- (5) UNCTAD _____ નો ભાગ છે.
- (a) WTO (b) GATT
- (c) યુનાઈટેડ નેશન્સ (d) વિશ્વબેંક
- (6) આંતરરાષ્ટ્રીય શ્રમ સંસ્થાનની ક્યારે સ્થાપના થઈ ?
- (a) 1945 (b) 1919 (c) 1991 (d) 2005
3. (A) WTO ના વિવાદ સમાધાન પ્રક્રિયાનું ટીકાત્મક વિશ્લેષણ કરો. 14
- અથવા**
- (i) બહુરાષ્ટ્રીય કોર્પોરેશનની સ્થાપના માટે ગૃહ દેશે શું તૈયારી કરવી જોઈએ ? 7
- (ii) બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીઓની સ્થાપના માટે યજમાન દેશનો ફાળો શું હોય છે ? 7
- (B) નીચેના પાંચમાંથી ગમે તે ત્રણના જવાબ આપો : 3
- (1) સંરક્ષણ જાતિ એટલે શું ?
- (2) SDR એટલે શું ?
- (3) EURO શું છે ?
- (4) 'કોમન લો' શું છે ?
- (5) સરકારનું નિયોજકીય કાર્યક્ષેત્ર એટલે શું ?
4. (A) આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધામાં સંસ્કૃતિનું કાર્યક્ષેત્ર ચર્ચો. આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધો, રાષ્ટ્રની સંસ્કૃતિને કઈ રીતે અસર કરે છે ? 14
- અથવા**
- (i) આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધામાં સામાજિક પરીબળોનું કાર્યક્ષેત્ર શું છે ? 7
- (ii) “આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધામાં ટેકનોલોજીકલ પરીબળો” નોંધ લખો. 7
- (B) નીચેના પાંચમાંથી ગમે તે ત્રણના જવાબ આપો : 3
- (i) અશાબ્દિક માહિતી સંચાર એટલે શું ?
- (ii) સાંસ્કૃતિક આઘાત એટલે શું ?
- (iii) સંસ્કૃતિનું નારી સ્વરૂપ એટલે શું ?
- (iv) સાંસ્કૃતિક વિરોધાભાસ એટલે શું ?
- (v) સાંસ્કૃતિક અનુકૂલન એટલે શું ?

Seat No. : _____

OC-102

October-2018

M.Com., Sem.-II

409 : International Business Environment

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Discuss the nature and scope of international business. **14**

OR

(i) Critically analyse the arguments in favour of free trade. **7**

(ii) Discuss the infant industry and employment argument for protection. **7**

(B) Answer any **four** out of **six** of the following : **4**

(1) ISO 9001 is necessary for ensuring _____.

- (a) Product liability (b) Environmental laws
(c) Disclosures (d) Product standardisation

(2) The decision of not advertising certain products like alcoholic drinks, cigarettes and pan masala in Doordarshan is a case of _____.

- (a) Regulation of promotion (b) Regulation of trade practices
(c) Regulation of packaging (d) Regulation of labelling

(3) Reservation of industries of small scale, public or cooperative sector represent _____.

- (a) Promotional role of the government
(b) Regulatory role of the government
(c) Entrepreneurial role of the government
(d) Planning role of the government

(4) India is a member of which of the following ?

- (a) NAFTA (b) LAFTA (c) BRICS (d) European Union

(5) Quota Agreements regulate _____.

- (a) quality (b) supply (c) production (d) None of the above

(6) Multilateral trade refers to _____.

- (a) Trade between two countries (b) Trade with many countries
(c) No trade (d) None of the above

2. (A) Write notes on : **14**

(1) European Union

(2) ASEAN

OR

(i) What is technology transfer ? Discuss in favour of technology transfer. **7**

(ii) Discuss the role of multi-national corporations in India's industrialisation. **7**

- (B) Answer any **four** out of the **six** of the following : 4
- (1) A legal protection granted for an invention. That is new, non-obvious and useful is known as _____.
 (a) grants (b) subsidy (c) patents (d) all of the above
  - (2) Bretton Woods Conference recommended the setting up of _____.
 (a) GATT (b) IMF (c) WTO (d) ASEAN
  - (3) WTO was set up in the year _____.
 (a) 1944 (b) 1947 (c) 2005 (d) 1991
  - (4) The advent of WTO era marks _____.
 (a) Free trade (b) Protection
 (c) Managed flexibility (d) None of the above
  - (5) UNCTAD is a part of _____.
 (a) WTO (b) GATT
 (c) United Nations (d) World Bank
  - (6) International Labour Organisation was founded in _____.
 (a) 1945 (b) 1919 (c) 1991 (d) 2005
3. (A) Critically analyse the dispute settlement mechanism of the WTO. 14
- OR**
- (i) How should the Home Country prepare itself for the setting up of multinational corporations ? 7
  - (ii) What is the role of host country in setting up of MNCs ? 7
- (B) Answer any **three** out of **five** of the following : 3
- (1) What is a protectionist policy.
  - (2) What is SDR ?
  - (3) What is EURO ?
  - (4) What is a common law ?
  - (5) What is meant by the entrepreneurial role of the government ?
4. (A) Discuss the role of culture in international business. How does international business affect the culture of a nation ? 14
- OR**
- (i) What is the role of social factors in international business ? 7
  - (ii) Write a note on technological factors in international business. 7
- (B) Answer any **three** of the following **five** : 3
- (1) What is non-verbal communication ?
  - (2) What is a cultural shock ?
  - (3) What is feminine form of culture ?
  - (4) What is meant by contrasting cultures ?
  - (5) What is cultural adaptation ?